بسمه تعالی

بیست و هفتمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

عنوان:

سنجش تصمیم‌گیری بالینی کارآموزان مامایی با استفاده از رویکرد ادغام‌شده «فکر کردن به‌شیوه بلند» و «مصاحبه همزمان» برای کسب آمادگی شرکت در آزمون پایان‌دوره بخش بستری

نویسنده مسئول و ارائه‌دهنده:

مهرنوش قائم مقامی*

- عضو هیئت علمی، گروه مامایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.
- دانشجوی دکترای تخصصی (PhD) یادگیری الکترونیکی، گروه آموزش پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

Ghaem.m@arakmu.ac.ir / Mehrnoushghmghm68@yahoo.com

09102946223

حیطه پژوهش: ارزیابی دانشجو

چکیده

مقدمه

سنجش اثربخش تصمیم‌گیری بالینی، چالشی اساسی در آموزش پزشکی تلقی می‌شود. روش‌های سنتی، اغلب بر پیامد نهایی (اقدام) متمرکز هستند و فرآیند استدلال و فضاوت شناختی را نادیده می‌گیرند که به توانایی محدود در مدیریت موقعیت‌های پیچیده بالینی می‌انجامد. هدف این مطالعه، طراحی، اجرا و ارزشیابی آموزشی یک روش ترکیبی نوین بود که با ادغام مدل «فکر کردن به‌شیوه بلند» و رویکرد «مصاحبه همزمان»، سنجش جامع‌تری از تصمیم‌گیری بالینی کارآموزان مامایی در محیط واقعی بخش بستری ارائه دهد.

روش کار

مطالعه حاضر، طی نیمسال تحصیلی اول و دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۱، ظرف مدت ۱۰ ماه، برای کسب آمادگی ۱۶ نفر از دانشجویان مامایی در آزمون پایان‌دوره بخش بستری بیمارستان طالقانی اراک انجام شد. ابتدا، طرح دوره در اختیار کارآموزان قرار گرفت.

رویکردهای به‌کاررفته در مداخله آموزشی (به‌صورت ادغام‌یافته)

مصاحبه همزمان (۴ مرحله)

- A پرسش آغازین
- B کاوش عمیق
- C بازخورد و تأمل
- D جمع‌بندی و برنامه‌ریزی

+

فکر کردن به‌شیوه بلند (۵ گام)

۱. ادراک وضعیت
۲. فعال‌سازی حافظه کاری
۳. تصمیم‌گیری
۴. بیان بلند افکار
۵. انجام اقدام

ارزشیابی: نمرات بالین + پرسشنامه جنکینز (۲۰۰۱)

آزمون آماری	نرم افزار	ضریب آلفای کرونباخ	۴۰ گویه
تی زوجی	SPSS نسخه ۲۲	۰.۷۹	در ۴ بعد (مقیاس لیکرت ۵ تایی)

واژگان کلیدی

تصمیم‌گیری بالینی، رویکرد فکر کردن به‌شیوه بلند، رویکرد مصاحبه همزمان، کارآموزی مامایی.

تفکر عمیق‌تر،
تصمیم‌های بهتر،
مراقبت‌های ایمن‌تر

نتایج

افزایش میانگین نمره کل تصمیم‌گیری بالینی

اختلاف معنی‌دار (P < ۰.۰۵)

همبستگی مثبت بین خودکارآمدی بالینی و عملکرد بالینی

r = ۰.۴۲۵
P < ۰.۰۰۱

مشاهدات و بازخوردهای کارآموزان

r = ۰.۴۲۵
P < ۰.۰۰۱

- کاهش قابل‌توجه اضطراب مرتبط با ارزیابی
- افزایش تفکر فعال و تنظیم فرآیند شناختی
- درک بهتر ساختار و پویایی محیط بالینی

نمرات ابعاد چهارگانه پرسشنامه جنکینز

جستجوی گزینه‌های فرعی	بررسی اهداف	ارزشیابی مجدد پیامدها	جستجوی اطلاعات و درک بدون سوگیری
۳۶/۱۲ ± ۵/۵	۳۳/۲۲ ± ۳.۹	۳۷/۳۵ ± ۵/۵	۳۴/27 ± ۴/۱

(P = 0.4)

نتیجه‌گیری

اجرای این روش سنجش، راهکاری عملی و مؤثر برای ارتقاء خودکارآمدی بالینی کارآموزان مامایی است. ادغام فکر کردن به‌شیوه بلند و مصاحبه همزمان، فراتر از اندازه‌گیری صرف، به آموزش و بهبود فرآیند تصمیم‌گیری بالینی در حین ارزیابی می‌پردازد. این روش با شفاف‌سازی تفکر بالینی، به مربیان امکان مداخله هدفمند و به کارآموزان امکان خودتنظیمی و یادگیری عمیق تر را می‌دهد؛ لذا، اجرای گسترده‌تر آن در سایر رشته‌های بالینی و مقاطع تحصیلی پیشنهاد می‌شود.

منابع

1. Deutsch JE, Gál-Body KM, Schenkman M. Updated Integrated Framework for Making Clinical Decisions Across the Lifespan and Health Conditions. Phys Ther. 2022 Mar 1;102(3): pzab281.
2. Bagherian H, Varnaseri A, Hoseini Ahangari SA, Naghdinejad A. Study of the Thinking-Aloud Protocol (An Overview of the Challenges). Islamic Life J. 2023; 6:113-24.
3. Altalhi F, Altalhi A, Magliah Z, Abushal Z, Althaqafi A, Falemban A, et al. Development and evaluation of clinical reasoning using 'think aloud' approach in pharmacy undergraduates - A mixed-methods study. Saudi Pharm J. 2021 Nov;29(11):1250-7.
4. Chin A, Ghani K. The Use of Think-Aloud in Assisting Reading Comprehension among Primary School Students. J Cogn Sci Hum Dev. 2021;7(2):11-32.
5. Wolcott MD, Lobczowski NG. Using cognitive interviews and think-aloud protocols to understand thought processes. Curr Pharm Teach Learn. 2021 Feb;13(2):181-8.